

ကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ ပွင့်လင်းမြင်သာရှိမှုတွင် မြန်မာနိုင်ငံက ကမ္ဘာတွင် ဦးဆောင်နေ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ကုမ္ပဏီ ၂၅ ခုသည် ၎င်းတို့ကို မည်သူ အမှန်တကယ် ပိုင်ဆိုင်သည်ကို ထုတ်ပြန်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာတွင် သာဓကတစ်ခုအဖြစ် ချပြလိုက်နိုင်ပြီဟု Global Witness က ယနေ့ထုတ်ပြန်သော အစီရင်ခံစာသစ်တွင် ဖော်ပြပါသည်။

“လူထုတွေအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့ အဖိုးတန်ဆုံး အမွေအနှစ်တွေကို ဘယ်သူက ဝယ်ယူနေတယ် ဆိုတာ သိဖို့ လိုအပ်ပါတယ် - အခုကိစ္စကတော့ သင် မမျှော်လင့်နိုင်ဆုံး နေရာတွေထဲက တစ်ခုမှာ ကမ္ဘာ့ပထမဆုံး ဖြစ်ရပ်ပါပဲ” ဟု Global Witness ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာသူ Juman Kubba က ပြောကြားခဲ့သည်။ “ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးမှာ အကျင့်ပျက်နိုင်ငံရေးသမားတွေနဲ့ မရိုးဖြောင့်တဲ့ စီးပွားရေး သမားတွေဟာ ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့နဲ့ သတ္တုကြွယ်ဝမှုတွေကို ခိုးယူဖို့ လျှို့ဝှက်ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ပုန်းကွယ်နေကြပါတယ်။ တကယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ သဘာဝ အရင်းအမြစ် တွေနဲ့ ဆက်နွယ်နေတဲ့ ခရိုနီဝါဒ နဲ့ အဂတိလိုက်စားမှု သမိုင်းစာမျက်နှာကို လှန်ပစ်မယ်ဆိုရင် ဒီပြဿနာကို စတင်ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရပါမယ်။”

၂၀၁၃ အောက်တိုဘာလမှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနသည် နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသခံ ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီ ၄၆ ခုအား ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ကွက် ၃၆ ခုအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် ချပေးခဲ့ပါသည်။ ဤရောင်းချမှုများမှ ရရှိသော ဘဏ္ဍာငွေများသည် ကမ္ဘာ့ အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံများတွင် ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုများ ဖြစ်ထွန်းလာရန် တွန်းအားပေးနိုင်ပါသည်။

ကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်သူနှင့်ပတ်သက်ပြီး လျှို့ဝှက်ထားမှုကြောင့် ဘဏ္ဍာငွေကြေးများသည် အဂတိ လိုက်စားမှုမှတစ်ဆင့် ပျောက်ဆုံးသွားနိုင်မှုအပေါ် စိုးရိမ်မိကြောင်း ၂၀၁၄ ဇွန်လတွင် Global Witness က ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ တရားမဝင်လုပ်ဆောင်မှုများကို ပြည်သူလူထု၏ စိစစ်စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးမှုလုပ်ငန်းများမှ ဖုံးကွယ်ထားရန် အလို့ငှာ အမည်မသိ သို့မဟုတ် လျှို့ဝှက် ကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်မှု ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံများကို တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် အမြဲတမ်းဆိုသလို အသုံးပြုလေ့ရှိကြသည်။

Global Witness ၏ စစ်တမ်းကို တုံ့ပြန် ဖြေကြားရာတွင် လုပ်ကွက်များထဲမှ ၁၇ ခုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသော ကုမ္ပဏီအားလုံးသည် ယင်းတို့ကို နောက်ဆုံးတွင် မည်သူက ပိုင်ဆိုင်ပြီး ထိန်းချုပ်သည်ကို ယခုအခါ ကြေညာပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အရေးကြီးသည်မှာ ယင်းကုမ္ပဏီများကို ပိုင်ဆိုင်ပြီး ထိန်းချုပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အချက်အလက် အပြည့်အစုံကို ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီ ၁၀ ခုက ပေးပို့ကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အဆင့်မြင့် နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ဆက်နွယ်မှုဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကိုလည်း တုံ့ပြန် ဖြေကြားခဲ့ကြသည် (၁)။ ဤအချက်အလက်များကြောင့် နိုင်ငံသားများသည် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များကို စိစစ်နိုင်ကြသည့်အပြင် အကျိုးစီးပွားရောယှက်နိုင်ချေရှိမှု သို့မဟုတ် အဂတိ လိုက်စားနိုင်ချေရှိမှုတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် စိုးရိမ်မှုများကို ထုတ်ဖော် ပြောဆိုနိုင်ကြသည်။ သို့သော် အမာခံ ကုမ္ပဏီ ၁၈ ခုကမူ ပိုင်ဆိုင်သူများကို ယခုအချိန်ထိ ထုတ်ဖော်ကြေညာခြင်း မရှိသေးပေ (၂)။

တိုင်းပြည်၏ အစိုးရတို့သည် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမို တရားမျှတပြီး ပိုမို ပွင့်လင်းသော စီမံခန့်ခွဲမှုဖြစ်စေရန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေစဉ် တိုးတက်မှု အတိုင်းအတာ တစ်ခုအဖြစ် ဤအကြောင်းအရာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ နှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေရန် အားပေးမြှင့်တင်သည့် နိုင်ငံတကာအစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်သော သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်ယူမှုဆိုင်ရာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ဖော်ဆောင်ရေး အစီအစဉ် (EITI) က ၂၀၁၄ ဇူလိုင်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ယင်း၏ အဖွဲ့ဝင်လောင်းအဖြစ် လက်ခံခဲ့ပါသည်။ သို့သော် နောက်တစ်လ အကြာတွင် အစိုးရနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ချပေးခံရသည့် ကုမ္ပဏီများသည် ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ကုန်းတွင်း လုပ်ကွက်များ အတွက် စာချုပ်များ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြပြီး ယင်းစာချုပ်များ၏ နောက်ဆုံး သဘောတူ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကိုမူ လျှို့ဝှက်ထားကြသည်။ နိုင်ငံ၏ ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ နှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေး ဥပဒေများကိုလည်း တံခါးပိတ် ပြန်လည်စိစစ်ပြင်ဆင် လျက်ရှိပြီး လူထုနှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုမျိုးလည်း မရှိပေ။

နောက်သတင်းပတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် EITI နိုင်ငံတကာဘုတ်အဖွဲ့ အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်တွင် လက်ခံကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။ အစိုးရအနေဖြင့် ဤအစည်းအဝေးကို အသုံးပြုလျက် သဘာဝ သယံဇာတ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူသည့် ကုမ္ပဏီအားလုံးအား ၎င်းတို့၏ နောက်ဆုံး ပိုင်ဆိုင်သူများကို ကြေညာရန် တိုက်တွန်းသင့်သည်။

“မြန်မာအစိုးရဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လုပ်မယ်ဆိုပြီး ကတိပေး ပြောဆိုထားပါတယ် - အခုချိန်မှာ သက်သေပြရပါမယ်။ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ အစစ်အမှန် ပိုင်ဆိုင်သူနဲ့ဆိုင်တဲ့ အချက်အလက် တွေကို ထုတ်ပြန်ဖို့ အကြံပြုထားတဲ့ EITI မှာ မြန်မာအစိုးရဟာ လက်မှတ် ရေးထိုးထားတယ်။ ဒါ့အပြင် EITI မှာ လက်မှတ် ထိုးထားပြီဆိုရင် အစိုးရတွေအနေနဲ့ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေကို အကာအကွယ်ပေးဖို့နဲ့ နိုင်ငံရဲ့ သဘာဝအရင်းအမြစ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စာချုပ်တွေ ချုပ်ဆိုရာမှာ အများမြင်သာအောင် လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရဟာ နောက်တစ်ပတ်မှာ EITI အဖွဲ့ဝင်တွေကို လက်ခံတွေ့ဆုံတဲ့အခါ ဒီအထောက်အထားတွေကို လူထုတွေဘက်က မြင်တွေ့ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။”

ကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်မှုလျှို့ဝှက်ထားခြင်းကို ကိုင်တွယ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ အသိအမှတ်ပြုလာကြပါသည်။ G8 အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများတွင် ကုမ္ပဏီများကို မည်သူက ပိုင်ဆိုင်သည်၊ ယင်းကုမ္ပဏီများမှ မည်သူက အကျိုးအမြတ်များ ရနေသည်ကို ဖော်ပြရန် လိုအပ်ကြောင်း ယမန်နှစ်က G8 က ကြေညာခဲ့သည်။ ယူကေနိုင်ငံတွင် ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်များကို လူသိရှင်ကြား မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သည့် ဥပဒေတစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းရန် ရှိပြီး ဥရောပပါလီမန်သည် အလားတူ လုပ်ဆောင်ရန် မဲပေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ဟွန်းဒူးရပ်စ်၊ ကာဂစ်ဇ် သမ္မတနိုင်ငံ၊ လိုက်ဘေးရီးယား၊ တာဂျစ်ကစ္စတန် အပါအဝင် ၁၄ နိုင်ငံတို့သည်လည်း ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ နှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေး ကုမ္ပဏီ ပိုင်ဆိုင်သူများကို ထုတ်ပြန်ရန် စမ်းသပ်အစီအစဉ်များကို စတင် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

နိဂုံး

ဆက်သွယ်ရန် -

- Juman Kubba - jkubba@globalwitness.org သို့မဟုတ် +44 (0)7720 972 394
- Oliver Courtney - ocourtney@globalwitness.org သို့မဟုတ် +44 (0)7912 517 147

အယ်ဒီတာများအတွက် မှတ်ချက် -

- ၁။ စစ်တမ်းရလဒ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်အပြည့်အစုံအတွက် ဤနေရာတွင် ကြည့်ပါ။
- ၂။ အမေရိကန်မှ Chevron ၊ ယူကေနိုင်ငံမှ BG ၊ သြစတြေးလျနိုင်ငံမှ Woodside, ROC Oil နှင့် Tap Oil ကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာကုမ္ပဏီကြီးများနှင့် အကျိုးတူလုပ်ကိုင်ကြသော ဒေသခံကုမ္ပဏီများအားလုံးသည် ယင်းတို့၏ အစစ်အမှန်ပိုင်ရှင်များကို ကြေညာရန် လူအများရှေ့သို့ ထွက်ပြလာခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။
- ၃။ ယင်းတို့ကို မည်သူ ပိုင်ဆိုင်သည်ကို မကြေညာသေးသည့် နိုင်ငံတကာပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများမှာ ကနေဒါမှ Pacific Hunt Energy Corp, နယ်သာလန်မှ Berlanga Holding, လူဇင်ဘတ်မှ CAOG, ထိုင်းနိုင်ငံမှ Palang Sophon Offshore နှင့် အိန္ဒိယမှ Oilmax Energy Pvt Limited တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ မြန်မာကုမ္ပဏီများတွင်မူ A-1 Mining Co. Limited, IGE Pte Ltd, Precious Stone Mining Co. Limited, United National Resources Development Services, UNOG Pte Limited နှင့် Young Investment Group တို့သည် စစ်တမ်းကို တုံ့ပြန်ဖြေကြားခြင်း မရှိသေးပေ။
- ၄။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကမ်းလွန်သဘာဝဓာတ်ငွေ့များ ပေါ်ကြွယ်လှပြီး (အတည်ပြုထားသည့် အရန်စွမ်းအင်ပမာဏ ၇.၈ ထရီလီယံ ကုဗပေ)¹ နှင့် ကုန်းတွင်းနှင့် ကမ်းလွန်ဒေသများတွင် အတော်များပြားသည့် ရေနံ အရန်စွမ်းအင်ပမာဏ (အတည်ပြုထားသည့် အရန်စွမ်းအင် ပမာဏ စည်ပေါင်း ၅၀ သန်း)² ရှိပြီး အချို့သော ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့များကို ထုတ်ယူ အသုံးပြုနေခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခဲ့သည့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂.၉၁ ဘီလီယံခန့်ရှိပြီး ၎င်းသည် စုစုပေါင်း ပြည်ပသို့ကုန် တန်ဖိုး၏ ၃၂.၈ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်။³ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၏ ပထမ ကိုးလအတွင်း သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့မှုမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂.၆ ဘီလီယံခန့် တန်ဖိုးရှိသည်။⁴

¹ BPI "ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်နှင့် ပတ်သတ်သော BP စာရင်းဇယား ပြန်လည်လေ့လာသုံးသပ်မှု" ဇွန်လ ၂၀၁၃ http://www.bp.com/content/dam/bp/pdf/statistical-review/statistical_review_of_world_energy_2013.pdf.

² အမေရိကန် စွမ်းအင် အချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲမှု "အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စွမ်းအင် စာရင်းဇယား"၊ မေလ ၂၀၁၄၊ <http://www.eia.gov/cfapps/ipdbproject/iedindex3.cfm?tid=5&pid=57&aid=6&cid=r7,&syid=2010&eyid=2014&unit=B.B>.

³ ယိုလန်ဒ ဖွန်ဆမ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တွင်းထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်း၊ USGS 2010 ခုနှစ် တွင်းထွက်ပစ္စည်း နှစ်ပတ်လည်စာအုပ်၊ <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2010/myb3-2010-bm.pdf>.

⁴ ယိုလန်ဒ ဖွန်ဆမ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တွင်းထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်း၊ USGS 2011 ခုနှစ် တွင်းထွက်ပစ္စည်း နှစ်ပတ်လည်စာအုပ်၊ <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/2011/myb3-2011-bm.pdf>.

၅။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ရေနံနှင့် သဘာဝဓါတ်ငွေ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသော ကုန်းတွင်းလုပ်ကွက်ပေါင်း ၁၆ ခုကို ကြေညာခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ် မတ်လ တွင် နောက်ထပ် ကမ်းလွန်လုပ်ကွက်ပေါင်း ၂၀ (၁၀ ခုမှာ ရေတိမ်တွင် ဖြစ်ပြီး ၁၀ ခုမှာ ရေနက်ပိုင်းတွင်) ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးလိုက်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ ကုန်းတွင်းနှင့် ကမ်းလွန် ရေတိမ်ပိုင်း လုပ်ကွက်များအတွက် နိုင်ငံတကာ ကုမ္ပဏီများအားလုံးသည် မြန်မာကုမ္ပဏီများ နှင့် ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သော်လည်း ရေနက်ပိုင်း လုပ်ကွက်များ အတွက်ကိုမူ ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ရန် မလိုအပ်ပေ။

၆။ ၂၀၁၄ ဇွန်လတွင် Global Witness သည် ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ လုပ်ကွက်များကို လတ်တလော လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသည့် ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်များ၏ အချက်အလက်များကို တောင်းခံမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကနဦးရလဒ်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းအချိန်တွင် လုပ်ကွက် သုံးခုနှင့်ဆက်စပ်ပြီးသာလျှင် ပိုင်ဆိုင်သူအချက်အလက် အပြည့်အစုံကို ပေးပို့ခဲ့ကြသည်။ ယင်းရလဒ်များ ထုတ်ပြန်မှုနောက်ပိုင်းတွင် ထုတ်ပြန်မှုနှင့်အတူ ကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်သူ လျှို့ဝှက်မှုများကြောင့် အဂတိလိုက်စားမှုများ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်ကို မီဒီယာများကလည်း ဖော်ပြလာကြသဖြင့် နောက်ထပ်ကုမ္ပဏီများကလည်း လူအများရှေ့သို့ ထွက်ပြလာခဲ့ကြသည်။

၇။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင် ဝန်ကြီးဌာနမှ နိုင်ငံ၏ စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေးနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကောင်းဆုံး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း^၅ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် စီမံအုပ်ချုပ်ရန် ကတိပေးထားပြီး ကမ်းလွန်နှင့် ကုန်းတွင်းလုပ်ကွက်များ နှစ်ခုစလုံးအတွက် ထုတ်လုပ်မှု ခွဲဝေယူသည့် သဘောတူညီချက်များ၏ အခြေခံ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များကို ထုတ်ဝေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်အဆင့်အချို့ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ၂၀၁၄ ဩဂုတ်လတွင် ကုန်းတွင်းလုပ်ကွက်များအတွက် စာချုပ်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော်လည်း နောက်ဆုံး သဘောတူ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များကိုမူ ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိသေးပေ။

၈။ ၂၀၁၄ ဇူလိုင်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို နိုင်ငံတကာပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာ စံနှုန်းတစ်ခုဖြစ်သည့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များထုတ်ယူမှုဆိုင်ရာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ဖော်ဆောင်ရေး အစီအစဉ် (EITI) ၏ အဖွဲ့ဝင်လောင်းအဖြစ် လက်ခံခဲ့ပါသည်။ EITI ၏ စံနှုန်းများနှင့်အညီ စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်သော အကျိုးအမြတ် ခံစားရသည့်ပိုင်ဆိုင်သူဆိုင်ရာ စမ်းသပ်အစီအစဉ်တစ်ခု အပါအဝင် သဘောတူညီထားသည့် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများကို မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ယခုအခါ ပြုလုပ်ရတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၄ အောက်တိုဘာ ၁၃ ရက်မှစတင်သည့် သတင်းပတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် EITI နိုင်ငံတကာဘုတ်အဖွဲ့အစည်းအဝေးကို လက်ခံကျင်းပရန် ရှိပါသည်။

^၅ အမေရိကန် သံရုံး၊ ရန်ကုန်၊ "စွမ်းအင်ကဏ္ဍတွင် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအတွက် ပူးတွဲကြေညာချက်" ၂၀ မေလ ၂၀၁၃ <https://www.facebook.com/notes/us-embassy-rangoon/burma-us-statement-on-good-governance-in-energy-sector/466193080129183>.

၉။ EITI အနေဖြင့် အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူသုံးစွဲသည့်လုပ်ငန်းများတွင် ဈေးပြိုင်တင်ပြီး လေလံဆွဲသည့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်သည့်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်သည့် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့နောက်ကွယ်ရှိ နောက်ဆုံး အကျိုးအမြတ်ခံစားသည့် ပိုင်ရှင်များကို ထုတ်ဖော် သင့်ကြောင်း အကြံပြုထောက်ခံပါသည်။ သို့သော် အများသိစေရန် ကြေငြာထားပြီးဖြစ်သည့် ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အများပိုင်ကုမ္ပဏီမှ အပြည့်အဝ ပိုင်ဆိုင်သည့် ကုမ္ပဏီများမှာ ကင်းလွတ်ခွင့် ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံများမှ အစိုးရများသည် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် 'အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် ပတ်ဝန်းကျင်' တစ်ခုဖြစ်လာဖို့ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်မည်လည်း ဖြစ်သည်။

၁၀။ Global Witness သည် EITI အစီအစဉ် စတင်ခဲ့သည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ် ကတည်းကပင် ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ Global Witness သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ EITI ဘုတ်အဖွဲ့၏ သီးခြားအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လက်ရှိ ရပ်တည်လျက်ရှိပြီး EITI အတွက် လူထု အခြေပြု အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာအဆင့်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ EITI နိုင်ငံတကာ ဘုတ်အဖွဲ့၏ လက်ရှိအဖွဲ့ဝင်များနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက် အပြည့်အစုံကို <http://eiti.org/files/EITI-Board-members-2013-2015-16.pdf> တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။